

Pensjonistuniversitetets første 10 år 1990-2000

Ideen slo først rot i Frankrike. Da Pensjonistuniversitetet Drammen - PUD - ble startet, fantes det pensjonistuniversiteter også i England, Tyskland, Polen og Sverige, og også noen få steder i Norge . Det første pensjonistuniversitetet i Oslo startet i 1982

Formålet

er at pensjonistuniversitetet skal være et forum for utveksling av kunnskaper, menneskelig kontakt, kursvirksomhet og studieringer. Alle pensjonister - uansett yrke og utdanningsbakgrunn- kan bli medlemmer

Opptakten

Adjunkt Aagot Friis Flaattedal hadde via bekjente i Oslo hørt om pensjonistuniversitetet der, og hun fikk tanker om at dette tiltaket også måtte kunne gjennomføres i Drammen

Kunne man få til et samarbeid med Folkeuniversitetet - FU -om denne ideen?

I 1989 arrangerte FU et kurs om Roma - historie, kunst, arkitektur og politikk , med etterfølgende reise til denne byen.

Som deltaker i dette kurset kom Aagot våren 1990 i kontakt med FU's studierektor, Grethe Wistner. og ved et besøk på FU's kontor brakte Aagot spørsmålet på bane.

Om det fantes noe slikt som et pensjonistuniversitet i Drammen? Grethe Wistner var kjent med virksomheten fra annet hold og ble straks interessert i å bidra til at man kunne komme i gang i Drammen.

Det utviklet seg et godt samarbeid mellom disse to, et samarbeid som ble grunnlaget for dagens gode kontakt mellom FU og PUD

Kirsti Øijord og Aagot Flaattedal Kirsti Øijord (t.v.) og Aagot Friis Flaattedal

Ideen

var å etablere et forum for pensjonister og andre interesserte som hadde sitt yrkesliv bak seg,

og som ville være interessert i å møtes til foredrag på høyt nivå, og eventuelt delta i samtale/diskusjon om temaer som var tatt opp. Vesentlig var der også at et slikt tiltak kunne etableres om formiddagen.

Det måtte ha et styre som kunne arbeide med den største grad av selvstendighet, spesielt med hensyn til emnevalg og foredragsholdere. Samtidig skulle dette nye tiltaket være politisk og livssynsmessig uavhengig.

FU skulle være den organisatoriske hjelper, sekretariat og praktiske støtte mht lokaler o.l.

Fra ide til idégruppe/tenkegruppe

Enkeltpersoner som man antok ville være interessert i at et pensjonistuniversitet i Drammen kunne bli en realitet, ble kontaktet og

29.08 90 møttes følgende personer til et første møte i FU's lokaler:

Gunn Aabel, Johanne Flingtorp, Ann Mari Meiring for FU, Kirsti Øijord, FU's studierektor Grethe Wistner og Aagot Friis Flaattedal. Diskutert ble: Normalvedtekter, økonomi. program, kontakt med pressen/annonser, kunngjøring m.v.

Sitt andre møte holdt tenkegruppen 20.09.90. Tilstede var Jens Wessel Berg, Johanne Flingtorp, Bjørn Hauge, Ann Mari Meiring, Aase Tandberg, Kirsti Øijord og Aagot Friis Flaattedal. Normalvedtekter ble justert.

Et interimstyre skulle fungere frem til generalforsamling i mars neste år. Økonomi ble drøftet. Medlemskontingenten skulle holdes så lav som mulig og ble foreslått til kr 50,- pr semester. Ikkemedlemmer skulle betale

kr 20,- pr. gang. Studierektor Grethe Wistner ville søke FU om garantert for et mindre beløp i støtte i startfasen. Målet var at pensjonistuniversitetet skulle bli selvfinansierende.

Tenkegruppen hadde et tredje møte 01.10.90

Første møte

Bildet: Aagot Friis Flaattedal, Stadsfysikus Fredrik Melby og Grethe Wistner fra FU

Daværende stadsfysikus. Oslo, Fredrik Mellbye holdt sitt foredrag "Generasjonskløfter", som ble vel mottatt. Før valg av interimstyre - som ble ledet av Bjørn Andersen fra FU- ble det gitt en orientering fra FU v/Bjorn Andersen, fra PUD

v/Aagot Friis Flaattedal og fra Asker PU v/Magne Moe

Den 22.okt 1990 hadde det valgte interimssryre sitt første møte og konstituerte seg slik: Leder ble

Aagot Friis Flaattedal. Bjorn Hauge og Kirsti Øijord ble hhv kasserer og sekretær. Ann Mari Meiring - for FU og Jens Wessel Berg ble styremedlemmer,

mens Johanne Flingtorp og Sigrid Strand ble varamedlemmer. Sigrid Strand påtok seg hovedansvar for ordning med

kaffeservering på møtene

Temavalg

I dette første semesteret, høsten 1990, hadde man to møter til med foredrag av litterær karakter.

Foredragsholdere var forfatterinnen Ebba Haslund og tidligere red.sjef i NRK Birgit Gjernes. Interimsstyret arbeidet meget med programmene, ikke minst oppmuntret av den store interesse som tiltaket hadde vakt og det tallrike publikum på møtene.

Man var enige om "legge lista høyt" når det gjaldt foredragene. Temaer ble foreslått, og man henvendte seg bl a

til institusjoner som Universitetet i Oslo, Norsk Forfatterforening, Norsk Utenrikspolitisk Instinttt (NUPI) o.a.

Det var viktig å få et kvalitetsmessig godt og samtidig variert tilbud som kunne tilfredsstillte de ulike interesser i forsamlingen. Interimsstyret ønsket også å få øket

antallet mannlige deltakere på møtene (som i de fleste foreninger var kvinnedominansen til å begynne med svært stor) Man søkte derfor å få en noe mer maskulin vri i emnevalget.

Man måtte sørge for balanse mellom f eks litterære emner og temaer av mer teknisk, historisk og vitenskapelig art samtidig som man ønsket å holde seg oppdatert om nyere trekk i samfunnet og være våkne overfor fremtiden.

Styret

Interimsstyret arbeidet også med den økonomiske siden. Man søkte om midler både tra fylket og kommunen Det ble opprettet egen postgirokonto.

Medlemskontingent og honorar til foredragsholdere fulgte stort sett den praksis som de øvrige pensjonistuniversitetene hadde.

Det skulle vise seg at PUD fikk god oppslutning og at møteform og valgte temaer hadde slått an.

På marsmøtet 1991 avholdt PUD sin første generalforsamling ledet av FU's Bjørn Andersen. Her ble valgt PUDs første ordinære styre. Følgende ble valgt Aagot Friis Flaattedal, leder,

dessuten Jean Lorange. Ola Svennæs, Kirsti Øijord, Kåre Olsen og Sigrid Strand. Ann Mari Meiring var FU 's representant

På det første styremøtet fordelte de valgte styremedlemmer de ulike oppgaver slik: Jean Lorange ble viseformann, Ola Svennæs kasserer og Kirsti i Øijord sekretær

Det var få forandringer i styret de første årene. I 1995 ønsket Aagot Friis Flaattedal avløsning. Jean Lorange overtok ledervervet. Med seg i styret hadde han Inger Aanesen, Randt Røkaas Nielsen, Gabriclle Bjerknes, Dagny Sveaas,

Alf Henriksen og Nils Aksnes.

Allerede neste år overtok Inger Aanesen ledervervet med Nils Aksnes, Randi Røkaas Nielsen, Sverre Iversen, Kathleen Døssland og Sten Bille som medarbeidere i styret.

På grunn av sykdomsforfall ble Aagot Friis Flaattedal varamann i styret. Nils Aksnes fungerte som leder under Inger Aanesens sykdom, og da hun gikk bort i 1998 ble Aksnes valgt som leder, og Kjell Thoen kom med i styret.

I 1990 ble Aasmund Fjeld valgt som leder. Inn i styret kom Karoline Bakken, som nesteleder. Kjell Thoen og Kathleen Døssland fortsatte som hhv sekretær og kasserer, mens Nils Aksnes ble varamann sammen med Lars Grov.

Hele tiden har en komite på 3 medlemmer ivarettatt valgene og sørget for rekruttering til det kommende styret. Der ble vanlig at uttredende styremedlemmer etter hvert gikk inn i valgkomiteen. Nåværende valgkomite består av Rolf Berg, Aagot Friis Flaattedal og

Randi Røkaas Nielsen.

Foredragssalen

i Biblioteket ble etterhvert for liten for den økende medlemsmassen, og vi fikk nye lokaler i Indermesjonenes H i Rådhusgaten. Dette ligger sentralt, har bedre plass og gode forhold

mht høyta!eranlegg og andre muligheter for tekniske hjelpemidler.

Vi begynte etterhvert å trives i disse lokalene, ikke minst pga kaffeserveringen som ble tatt hånd om av en kaffekomite, som for det meste av tiden har vært trofast ledet av Aagot Elvekrok.

I årenes løp har PUD holdt stø kurs fremover med variert program, interessante og aktuelle temaer. Takket være økende medlemstilslutning og dermed god kontingentinnngang kom økonomien snart i balanse

og etter kort tid var var PUD selvfinansierende. Man arbeidet med å styrke kontakten med pressen for å få publisert vår virksomhet så vel ved forhåndstale som ved et etterfølgende referat i avisen.

Forespørsler hos institusjoner og foredragsholdere er alltid blitt møtt med vennlighet og interesse og de har slik bidratt til at PUD i dag synes være en livskraftig institusjon.

Foredrag, seminarer og studiegrupper

Utvalget av foredrag på møtene spenner over et bredt spekter av temaer. Man har tatt opp emner fra mange felt i liv og samfunn.

Til enhver tid har man søkt å få presentert stoff som skulle falle i smak hos tilhørerne og som skulle tilføre dem ny kunnskap eller ga rom for ettertanke. Både "Hva venter vi oss av verdikommisjonen" (v/Henrik Syse) og "Ethiske verdiers plass i dagens næringsliv" (/Leif Frode Onarheim) har vært viet oppmerksomhet.

Litterære og kunstneriske temaer som "Kristin Lavransdatter og Middelalderen" (v/Sverre Mørkhagen) og "Peer Gynt" (v/Thoralf Maurstad) sprengte nesten møtelokalet. Oppmerksomheten har også vært rettet mot lokalmiljøet ved

"Berggrunnen i Drammensdalen med tanke på tunnel" (v/JA Dons) et tema som vi i dag fortsatt har sterk føling med. Temaer om "Europa i forandring" (v/Cathrine Løchstøer) og Internasjonale miljøutfordringer" (v/Øystein Dahle) var og vil fortsatt være aktuelle.

Arbeidet med studiegrupper var allerede påbegynt i interimstyret og ble fulgt opp. Temaer som ble foreslått, avdekket stor interesse for historie. Etter opplegg fra FU begynte man våren 1991 med selvstyrt studiegruppe over tmaet "Roma- årets by", deretter Aten og senere også Madrid.

Hvert tema ble avsluttet med en vellykket reise for gruppedeltagerne. Høsten 1992 startet igjen en selvstyrt gruppe med selvvalgt tema "Vikinger i vesterled" og senere fulgte gruppen opp Norgeshistorien helt frem til "Vår tid" gjennom hvert semester frem til 1996.

Den valgte selv sitt program, fagstoff og litteratur. Magnhild Jebsen, som var ildsjelen, gjennomarbeidet programmet og hadde oversikt over eget materiale. Gruppen reiste til Vikingutstillingen i København, og senere også til York og Isle of Man og til Irland.

Fortsettelse av denne gruppen har faktisk pågått til dags dato, men da som seminar "Nordens historie" og "Verdenshistorie". En gruppe medlemmer valgte også Wien som studie- og reisemål. Mytologi har også stått på programmet for en gruppe et par semestre.

I løpet av disse årene meinte seg også ønske om studiegrupper med fremtidsrettet tema, og slik kom de selvstyrte studiegruppene "Nåtid og fremtid" og "Aktuell debatt" i gang, med Robert Bjørka som primus motor.

Det var stadig ønske om flere studiegrupper men de fikk nå karakter av seminarer med lærer som ble engasjert utenfra. Følgende emner ble tatt opp: litteratur, kunsthistorie, filosofi, innføring EDB m.v.

Det er i jubileumsåret 190 medlemmer og 80 av disse deltar a grupper og seminarer.

Ekskursjoner

og reiser har ikke vært PUD's primære mål. Allikevel har styret arrangert ekskursioner/utflukter både i nærområdene og lengre dagsturer.

Bl.a. ble en tur til Skoger gamle kirke vel mottatt. En interessant orientering ble gitt av Jean Lorange som også var initiativtaker til tur till Borge gårdsmuseum og Konnerudgruvene. Så sent som i 1999 sto Nils Aksnes som initiativtaker og leder for en dagstur blant historiske minner i Vestfold

Stor oppslutning hadde også "En reise i P. Chr Asbjømsens rike" (på Hole i Ringerike) som

Kathleen Døssland og Aagot Friis Flaattedal hadde opplegg og ansvarfor. Kjell Thoen ledet turen i år 2000 Den gikk til Skogbruksmuseet i Elverum, som vanligt med fullsatt buss

Sluttord

De som har vært med helt fra begynnelsen i PUD er glad for utviklingen og den oppslutning som møtene våre har. Etter 10 år (2 Semester hvert år, 4- 5 møter pr semester) må PUD s ledere berømmes for deres engasjement og arbeidsinnsats og for deres oppfølging av de intensjoner som lå til grunn for at pensjonistuniversitetet i Drammen ble startet.

De til enhver tid sittende ledere har alle med sitt styre gått til arbeidet med stort og oppriktig engasjement og har grepet ideen bak denne organisasjonen at det for eldre er like viktig med den mentale som med den fysiske helsen - og for å sitere

vår aller første foredragsholder, fh stadsfysikus Fredrik Mellbyes uttalelse da han ble spurt av journalisten hva han syntes om tiltaket. *"Aldeles glimrende. Dette e1 med å forebygge intellektuell forgubbing"*.

Bak f.v. Lars Grov, Nils Aksnes, Kjell Thoen

Foran f.v. Kathleen Døssland, Asmund Fjeld, Karolinene Bakken

Styret i jubileumsåret (se bildet)

Det er i denne sammenhengen grunn til å fremheve Aagot Friis Flattedals innsats for PUD. Hun var initiativtaker, var leder i de grunnleggende fem første årene, senere medlem av styret og nå medlem av valgkomiteen.

Aagot Friis Flaattedal fortjener stor og oppriktig takk for sitt arbeid i PUD gjennom mange år.

Hedersgjester og pionerer på Pensjonistuniversitetets 20 års Jubileum

